

Línan er nógv ringast fyri

Veidan er minkað við 116 pundum fyri mannin um dagin seinastu 17 árin og munandi meir fyri skipini, tí manningartalið er minni

Línuveidan er tann veiðu-háttur sum er ringast fyri í Føroyum. Toskaveiðan hjá línubátunum er minkandi og hevur neyvnan naktandi verið minni.

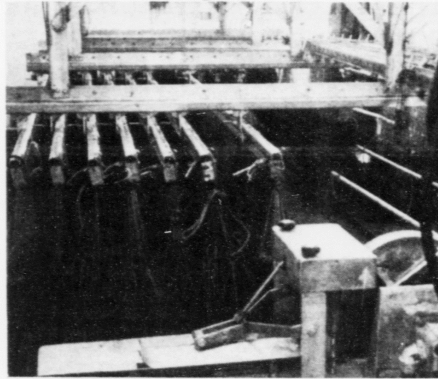
Hagtølini hjá Fiskimannafelagnum vísa at í 1975 var veiðan pr. dag hjá øllum línuskipunum 3475 kilo ella knappliga 7000 pund. Tá vóru í meðal 16 manns við línubátunum. Í 1978 fingi línubátarnir meir, tá var miðalveiðan 3900 kg ella 7800 pund og tað gevur 520 pund uppá mannin.

Í áttati árunum minkar manningartalið í meðal við einum manni, fiskiskapurin er góður, heili trý ár 1983-84-87 veiða línuskipini í meðal 7800 pund um dagin. Í seinna helvt

av áttatiárunum minkar manningartalið aftur við einum manni niður á fjúrtan, í 1988 13,3 menn pr. skip. Hetta kemst av egningarmaskinunum. Og hetta merkir eisini at sjálvst um fiskiskapurin ikki veksur, so verður meir pr. mann.

Men í 1990 byrjar veiðan at fella munandi, hetta árið fiskar hvørt skipið 6200 pund um dagin. Í 1991 kemur talið niður á 5200 pund um dagin og í fjór niður á 4600 pund. Í fjór var veiðan 332 pund um dagin uppá mannin.

Føroya Fiskimannafelag verður ein sannur dýrgripur fyri fólkalívsfrøðingum um eini hálvthundrað ár. Ein av høvudsuppgávunum hjá Fiskimannafelag-

num er at gera upp inntøkur hjá fiskimonnum. Og við framkomnari telduútgørd verða uppgerðirnar skrásett og ymiskt forvitislig hagtøl skrásett. Hóast sambandið

millum landstýrið og fiskimannafelagið ikki er av tí besta, so nýtir landstýrið hagtølini hjá fiskimannafelagnum, tá teir hava brúk fyri tí.

jústinus

Kríggsendurgjaldið

Útgaldið sum mánaðargjald, ikki í einum

–Enn hevur ongin fingið nakað í kríggsendurgjaldið. Tær 300 umsóknirnar eru avgreiddar frá okkara síðu og verða nú vígaðar á Arbejds-skadestyrelsen, sigur Jóanes Eidesgaard, landsstýrismaður

Vánalig kannan ella ikki, tað eru framvegis fleiri eldri sjómenn, sum sigldu vandasjógv undir krígnum, sum halda, at teir fáa eina stóra upphædd útgoldna í samsýning fyri at teir sigldu undir krígnum. Hetta er ikki so, umsøkjari skal hava fingið skaða antin líkamliga ella sálarliga orsakað av siglingini undir krígnum. Og tað er júst hetta sum Arbejds-skadestyrelsen víðgerð í lótu hjá hvørjum einstakum umsøkjara. Og tað er eisini skeiðt at halda, at ein fær pensiónina útgoldna í einum, hon kemur sum mánað-

arligt gjald á sama hátt sum fólkapensiónin.

Gongur seint

–Eg skilji væl, at tað er mótfallandi fyri teir mongu umsøkjararnar, at tað gongur so seint við hesum máli. Umsøkjari eru eldri menn, sum eisini siggja avmarkingur í teirra lívi. Eg farin at royna nú at vita um tað er nakað vit kunnu gera frá politiskari síðu fyri at skunda undir málið. Skrivstovuveldið arbeidir úðum seint, sigur Jóanes Eidesgaard, landsstýrismaður í heilsu og almannamálum.

–Tað er heldur ikki

stuttligt hjá okkum í landsstýrinum, vit verða upprind av umsøkjarum í heilum og sannleikin er, at vit hava einki nýtt at siga teimum, sigur Jóanes Eidesgaard.

–Tað kann vera at vit í Føroyum kunnu hjálpa Arbejds-skadestyrelsen at savna upplýsingar um heilsuliga viðurskiftini hjá umsøkjarunum, hetta fari eg í hvussu er at kanna nú. Annað dugi eg ikki at siggja at vit kunnu gera, sigur hann.

Skrivstovan sum landsstýrið opnaði í samband við kríggsendurgjaldið hevði til endamáls at

Jóanes Eidesgaard
landstýrismaður

hjálp umsøkjarunum at savna dokumentation fyri at teir høvdu siglt undir krígnum. Hetta mál er rokkið.

jústinus

Marknaðartræta:

Stríð um Jan Mayen

Mánadagin kom stríðið um gráu leiðina millum Grønland og Jan Mayen fyri í altjóða dómstólinum í Haag

Langt burturi í ótýdliga og veðurharða Eysturgrønlandi svimja milli-ónir av fiski og teir vita einki um, at teir eru orsök til eitt tólvára gamalt stríð millum Danmark vegna Grønland og Noregi.

Mánadagin byrjaði rættarmálið millum Danmark og Noregi í altjóða dómstólinum í Haag í Hollandi og stríðið snýr seg um eitt 65.000 kvadratkilometur stórt økið millum Eysturgrønland, Danmark legði knallhart út frá byrjan.

Uttan at ivast skuldssetti leiðarin fyri donsku nevndini, Thyge Lehmann, Noregi fyri at sýna ágang í økinum. Hann meinti, at norðmenn longu í 1980 ólógligt víðkaðu fiskimarkið við Jan Mayen.

Her kunnu vit nevna, at føroyski nótabáturin Sjúður Tollaksson varð tikin av norðmonnum fyri at hava fiskað lodnu ólógliga í einum økin, sum grønlendingar eisini kanna sær.

Hvar skal markið liggja? Hetta er kjarnin í stríðnum. Økið er fiskaríkt og móguleiki er eisini fyri at finna olju í undir-

grundini.

Noreg krevur at miðlinjan millum Grønland og Jan Mayen skal vera galdandi, meðan Danmark vegna grønlenska heimastýrið krevur 200 fjórðinga mark. Hetta merkir á góðum donskum, at norðmenn ætla at kradda eitt havøki til sín sum er hálva aðruferðir so stórt sum Danmark.

Í rættinum legði Thyge Lehmann dent á at grønlenska fólki livir av fiskivinnu.

–Jan Mayen er óbygd, meðan Grønland hevur verið bygt í túsundtals ár.

Jan Mayen er ein vindbard oyggi og har búgva bert 25 víðindafólk.

Noreg vísir aftur, at tað at Jan Mayen er óbygd hevur nakran týðning. Í dag fara norðmenn at leggja síni sjónarmið fram.

Hetta mál hevur stóran áhuga fyri føroyigir. Vit hava eisini eina gráa leið við bretar at tingast um. Thyge Lehmann verður eisini samráðingaleiðari hjá føroyingum. Tíðindablaðið Sosialurin fer at fylgja við hesum málinum í komandi døgum.

jústinus

Vesturvón kann pakka smátt

Vesturvón hevur fingið eina nýggja framleiðslulinju sum gevur skipinum móguleika at levera fiskin í øllum teimum stóddum tað skal vera. Tað nýggja í hesi framleiðslulinju er, at nú ber til at pakka flakið heilt niður í 200 gramm pakkar. Útgerðin er gjord í samstarv millum Marell í Íslandi og Oilwind í Miðvági. Petersen & Gutesen umboðar íslendingar í Føroyum og teir hava verið við í tilrættaleggjngini av hesum arbeiði. Íløgan er 2,7 mió kr.

jústinus